

Belnotitie 'verplichte quarantaine voor inreizigers'

Voor Min VWS
Van PDC19- Team Quarantaine
Betreft Invoering verplichte quarantaine voor inreizigers uit hoogrisicogebieden
Datum 17-3-2021
t.b.v. gesprek met 13.00-13.30: Minister van Defensie
13.30-14.00: Staatssecretaris van IenW
14.00-14.30: Minister van BZK

VOORAFGAAND - Planning en urgentie

19 maart Wetsvoorstel voor akkoord naar ministers
26 maart Ministerraad, verzending naar RvS
16 april Wetsvoorstel terug in ministerraad, verzending naar de Kamer

Met het oog op de afronding van het wetsvoorstel is het van belang te zorgen dat handhaving en toezicht zijn geregeld. Daarom nu principeakkoord nodig op de aanpak en eventuele laatste punten uitwerken in aanloop naar de MR van 26 maart.

Voortgang is van belang voor:

- a) Beheersen van de pandemie
- b) Kunnen loslaten van vliegverboden en sneltestverplichting voor veel bestemmingen

- Zie blz. 2, 3 en 4 -

13.00: Minister Defensie – verzoeken om inzet KMar bij handhaven Q-verklaring bij wegvervoer.

Verzoek

Kan de minister van Defensie instemmen met de inzet van de KMar bij het handhaven van de Q-verklaring?

Toelichting

- De handhaving op het hebben van een (negatieve testuitslag) en een quarantaine verklaring bij inreizen in Nederland wordt momenteel voorbereid.
- Voor de vervoersmodaliteit 'wegverkeer' worden verkeersfuiken voorzien die –volgens huidige plannen- 3 keer per week één dagdeel bij verschillende grensovergangen worden uitgevoerd.
- Er is een rol voorzien voor de Kmar bij deze handhaving.
- De Kmar heeft hier positief op gereageerd en is aangehaakt bij de werkgroepen die de handhaving voor wegverkeer voorbereiden.
- Uitwerking krijgt gezamenlijk vorm.
- Overige partijen die zijn betrokken bij deze verkeersfuiken zijn ILT en RWS.
- Voor de overige vervoersmodaliteiten is de Kmar nog niet betrokken.
- We proberen de verschillende partijen zoveel mogelijk te ontzien en alleen van de inzet en expertise gebruik te maken als het de meest aangewezen partij is.

13.30: Staatssecretaris I&W - betrekken en verzoeken om oplossing bij vormgeven handhaving Q-verklaring bij internationaal trein- en busvervoer

Verzoek

Kan de staatssecretaris van I&W instemmen met het neerleggen van de plicht om de Q-verklaring te handhaven door de vervoerders in het internationaal trein- en busvervoer? (NS-treinen, ICE, Thalys, Eurostar en Flixbus)

Toelichting

- De handhaving op het hebben van een (negatieve testuitslag) en een quarantaineverklaring bij inreizen in Nederland wordt momenteel voorbereid.
- Voor de vervoersmodaliteit bus en treinverkeer is IenW 'in de lead'
- De inreiziger wordt verplicht om –naast de negatieve testuitslag- een Q-verklaring bij zich te hebben. Vervoerder wordt verplicht om hier op te controleren.
- Wie handhaaft op de plicht van de reiziger?
 - o Politie wil geen rol in handhaving.
 - o Controle en handhaving van Q-verklaring was voorzien door BOA's van de vervoerder, zoals NS.
 - o Kmar is nog niet verkend, maar daar benutten we al capaciteit van voor het wegverkeer.
- ILT gaat al handhaven op de controleplicht van de vervoerder maar heeft daarvoor input nodig van de handhavende instantie op de reiziger
- De gesprekken met NS lopen vast. Men geeft aan dit niet te willen en te kunnen doen.
- Op deze manier dreigt er geen oplossing te komen voor het handhaven op deze vorm van grensoverschrijdend trein- en busvervoer.
- En de aanpak werk alleen als we het proportioneel doen, voor alle vervoersvormen. Zo hebben we dat in het kabinet ook afgesproken.
- U kunt aangeven dat we hier kunnen aansluiten bij de inrichting die we hebben gekozen voor het controleren van negatieve testuitslagen voor deze modaliteiten.

14.00: Minister BZK – betrekken en verzoeken om oplossing bij vormgeven handhaving Q-plicht door gemeenten.

Verzoek

Is de minister van BZK bereid om met gemeenten in overleg te treden over het handhaven van de Q-plicht?

Toelichting

- Bij handhaven Q-plicht is een rol voorzien voor gemeenten.
- In afstemming met BZK en JenV is in het wetsvoorstel gekozen voor LOD als instrument.
- VNG, VB en G4 geven in internetconsultatie aan dat LOD complex is en geven voorkeur aan strafrechtelijke afdoening.
- Partijen begrijpen de insteek van de wet, echter zien problemen bij handhaving in deze vorm.
- OM en politie geven aan dat strafrechtelijke vorm geen optie is.
- Ook ambtelijk heeft LOD de voorkeur:
 - o Strafrecht past minder goed in de opzet van de wet die gericht is op stimuleren en naleving; bij een LOD krijgt de : "overtreder" kans op herstel. Dat is belangrijk in het kader van proportionaliteit
 - o Boetes zijn t.o.v. dwangsom relatief laag
 - o Er gelden extra eisen aan strafrecht, zoals het moeten zijn van een opsporingsambtenaar, het geven van cautie, etc
 - o Mogelijk dat bij strafrecht ook het belteam onderdeel wordt van opsporing en daarom cautie moet geven bij het nabellen van reizigers.
- VNG stelt de volgende voorwaarden aan medewerking aan handhaving Q-plicht:
 - o Er moet een voor alle partijen acceptabele oplossing zijn voor de uitvoeringsobstakels.
 - o LOD wordt vervangen door een boete. Als dit niet gebeurt dan duidelijke en harde afspraken over financiële compensatie
 - o U kunt aangeven dat financiële compensatie mogelijk is. Verder kunt u aangeven dat de handhavingsinspanning realistisch kan worden vormgegeven, onder meer omdat we verwachten dat het enkele opleggen van een last onder dwangsom al een groot effect zal hebben op de naleving. Daarnaast verwachten we dat het aantal signalen dat doorgegeven wordt vanuit het belteam relatief beperkt is. De gemeente blijft zelf bevoegd om te bepalen of er op basis van het signaal een controle wordt uitgevoerd. De verwachting is verder dat in veel gevallen de persoon gewoon op het quarantaineadres wordt aangetroffen. Pas als een persoon niet wordt aangetroffen is handhaving aan de orde. VWS kan de gemeentes hierin ondersteunen door het (gezamenlijk met de VNG) opstellen van een handreiking.
- VNG is nodig om (kleinere) gemeenten tot uitvoering van de handhaving van de Q-plicht over te laten gaan. De VNG zelf en de G4 hebben voorzichtig positief gereageerd op de toelichting op de inzet over de last onder dwangsom. De vele kleine gemeenten moeten worden overtuigd door de VNG.
- De Veiligheidsregio's kunnen deze taak niet vervullen omdat zij niet beschikken over voldoende eigen personeel.